

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Baggrund

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Opdatering af lovens ramme og formål

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

3.2. Generelle bestemmelser om åbenhed i forvaltningen

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

3.3. Ændring af rammerne for Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU)

3.3.1. Samvirke med dansk erhvervsliv

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

3.3.2. Anvendelse af garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

3.3.3. Udlodninger

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

3.4. Organisering af udviklingsfaglig rådgivning

Gældende ret

Udenrigsministeriets overvejelser

Den foreslåede ordning

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

6. De administrative konsekvenser for borgere

7. De miljømæssige konsekvenser

8. Forholdet til EU-retten

9. Hørte myndigheder m.v.

10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre, at lov om Internationalt Udviklingssamarbejde fortsat er tidssvarende og understøtter en effektiv gennemførelse af Danmarks internationale udviklingssamarbejde. De centrale ændringer i loven vedrører tilføjelse af reference til FN's verdensmål, justering af formatet for den årligt fremlagte 4-års-plan til udgiftsrammer, ændring af rammerne for Investeringsfonden for Udviklingslande, og ændring af organiseringen af den udviklingsfaglige rådgivning af udenrigsministeren.

2. Baggrund

Danmarks bistandssamarbejde med udviklingslande bygger på lov om internationalt udviklingssamarbejde, jf. lov nr. 555 af 18. juni 2012, som ændret ved lov nr. 1464 af 17. december 2013. Den gældende lov erstattede den tidligere lov om internationalt udviklingssamarbejde (lovbekendtgørelse nr. 541 af 10. juli 1998), der havde været gældende fra 1971.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Opdatering af lovens ramme og formål

Gældende ret

Lovens formålsbestemmelse (§ 1) fastslår, at målet med Danmarks udviklingssamarbejde er at bekæmpe fattigdom og fremme menneskerettigheder, demokrati, bæredygtig udvikling, fred og stabilitet i overensstemmelse med FN-pagten, Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, og FN's konventioner om menneskerettigheder.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at opdatere lovens formål og rammerne for gennemførelsen af dette formål, således at disse er mere tidssvarende. Det er Udenrigsministeriets opfattelse, at loven skal afspejle FN's vedtagelse af 2030 dagsordenen for bæredygtig udvikling, herunder de 17 verdensmål for bæredygtig udvikling, som udgør et centralt omdrejningspunkt for dansk udviklingssamarbejde. Det danske udviklingssamarbejde skal bidrage til at realisere verdensmålenes globale ambition for, hvordan verden skal udvikle sig frem mod år 2030.

Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor at tilføje en henvisning til 2030 dagsordenen for bæredygtig udvikling og verdensmålene, og i denne forbindelse at markere verdensmålene som et centralt omdrejningspunkt for det danske udviklingssamarbejde.

3.2. Generelle bestemmelser om åbenhed i forvaltningen

Gældende ret

I lovens § 5 angives det, at udviklingsministeren en gang om året skal fremlægge en 4-års-plan til udgiftsrammer for såvel bilaterale som multilaterale udviklingsaktiviteter for det efterfølgende finansår samt de i finanslovsforslaget efterfølgende budgetoverslagsår for Folketinget.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at justere de i § 5 nævnte rammer for fremlæggelse af en 4-års plan til udgiftsrammer, således at Udenrigsministeriet ikke er forpligtet til at udarbejde en specifikation af bilaterale og multilaterale udviklingsaktiviteter. Dansk udviklingssamarbejde gennemføres i stigende grad ved forskelligartede partnerskaber med diverse danske og udenlandske aktører og indebærer ofte udviklingsaktiviteter, der kombinerer såvel bilaterale som multilaterale aktiviteter samt en række andre modaliteter for støtte.

Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor at ophæve kravet i § 5 om, at den fireårige plan til udgiftsrammer skal redegøre ”for såvel bilaterale som multilaterale udviklingsaktiviteter”. Den fireårige plan for udgiftsrammer, som ministeren skal fremlægges, jf. lovens § 5, vil derfor fremadrettet alene indeholde de specifikationer, der måtte være relevante på baggrund af planens indhold og sammensætning.

3.3 Ændring af rammerne for Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU)

3.3.1. Samvirke med dansk erhvervsliv

Gældende ret

Den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 1. pkt., i lov om internationalt udviklingssamarbejde medfører, at IFU kan fremme den erhvervsmæssige udvikling i udviklingslande i samvirke med dansk erhvervsliv. I overensstemmelse hermed medfører den gældende bestemmelse i § 9, stk. 2, 2. pkt., at IFU kan yde støtte til danske investeringer i udviklingslande. Bestemmelserne indebærer et krav om, at der i IFU's investeringer indgår en inddragelse af danske virksomheder.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at afbinde IFU fra et egentligt lovkrav om samvirke med dansk erhvervsliv. Det er vurderingen, at en afbinding reelt vil fremme dansk erhvervslivs internationalisering og danske interesser. For det første vil IFU vil få mulighed for at gå foran i vanskelige markeder, som dansk erhvervsliv endnu ikke anser for modne til kommercielle investeringer, og dermed kunne bane vejen for danske virksomheder, der ville kunne trække på IFU's erfaringer. For det andet vil IFU få adgang til midler fra bl.a. EU's ubundne finansieringsfaciliteter, som udbygges i disse år med sigte på europæiske finansieringsinstitutioner som IFU. Dermed styrkes IFU's muligheder for at øge sit volumen og skabe investeringsmuligheder for danske virksomheder og pensionskasser.

Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at kravet i § 9, stk. 1, 1. pkt., om samvirke med dansk erhvervsliv fjernes fra bestemmelsen, samt at bestemmelsen i § 9, stk. 2, 2. pkt., om at IFU kan yde støtte til danske investeringer, ophæves. IFU vil herved få mulighed for – med et mere fleksibelt investeringsmandat – at foretage investeringer uden deltagelse fra dansk erhvervsliv med henblik på at fremme bæredygtig vækst i udviklingslande.

Det vurderes, at IFU's foretrukne investeringspartnere fortsat vil være danske virksomheder og pensionskasser, som udgør kernen i IFU's leverancesystem af viden, produkter, kapital og

teknologi og er en integreret del af IFU's forretningsmodel. Udenrigsministeriet vil i kraft af sit tilsyn med IFU kunne sikre, at fonden har fokus på at engagere danske virksomheder og investorer.

3.3.2 Anvendelse af garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse

Gældende ret

I den gældende lov fremgår det ikke klart, at tilskud fra staten til IFU's virksomhed også kan ske i form af garantiinstrumenter, enten direkte til IFU eller til tredjeparter for at give IFU mulighed for at anvende garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at udvide IFU's muligheder for at bidrage til vækst og beskæftigelse i udviklingslande og bistå dansk erhvervsliv. Dette kan blandt andet ske ved at give IFU mulighed for at anvende statsgaranterede garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse.

Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor, at det i bestemmelsen om statens tilskud til IFU præciseres, at sådanne tilskud kan være i form af direkte kapitalindskud, garantier eller på anden måde. Dette vil i praksis ske efter nærmere aftale med Udenrigsministeriet og Finansministeriet.

3.3.3 Udlodninger

Gældende ret

Der er ikke i den gældende lov fastsat bestemmelse om, at der kan foretages udlodninger fra IFU til staten, herunder at der kan fastsættes en udbyttepolitik. Udlo dninger til staten har hidtil været fastsat i de enkelte finanslove i udlo dningsåret, der således har udgjort den nødvendige lovhjemmel for udlo dninger fra IFU til staten. IFU har ikke tidligere haft en udbyttepolitik.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at etablere en udbyttepolitik for IFU i overensstemmelse med principperne i statens ejerskabspolitik, som IFU er blevet omfattet af efter lovens vedtagelse.

Den foreslåede ordning

Det foreslås, at der i loven indsættes bestemmelse om, at IFU kan foretage udlo dninger efter bestyrelsens indstilling samt at bestyrelsen efter aftale med udenrigsministeren fastlægger en udbyttepolitik.

3.4 Organisering af udviklingsfaglig rådgivning

Gældende ret

Den gældende lov indeholder i § 10 bestemmelser om organisation af udviklingsfaglig rådgivning. Ved lovens § 10, stk. 1, er Udviklingspolitisk Råd etableret. Rådet danner rammen for en løbende strategisk dialog med og rådgivning af ministeren. Rådet udnævnes for en periode på tre år, og omfatter indtil 15 medlemmer.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2. i forslag til lov nr. 153 af 11. april 2012, at bevillingsfaglig rådgivning af ministeren om programmer og projekter af en vis størrelse varetages af Bevillingskomiteen. Komiteen har otte medlemmer, hvoraf fire medlemmer er eksterne og fire medlemmer er interne, heriblandt Udenrigsministeriets direktør for udviklingspolitik, der er formand for Bevillingskomiteen.

Det følger af de specielle bemærkninger til § 10 i forslag til lov nr. 153 af 11. april 2012, at medlemmerne af Udviklingspolitisk Råd udpeges således, at sammensætningen afspejler relevante interessegrupper og den bistandsfaglige ekspertise i Danmark. Efter gældende regler udpeges rådets medlemmer efter indstilling fra relevante organisationer med følgende fordeling: tre repræsentanter fra fagbevægelsen, tre repræsentanter fra erhvervsorganisationer/virksomheder, fire repræsentanter fra universiteterne/forskerne og fem repræsentanter fra de folkelige organisationer.

Udenrigsministeriets overvejelser

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der behov for at forenkle den organisatoriske struktur af den udviklingsfaglige rådgivning og sikre sammenfald mellem, på den ene side, ekstern rådgivning om overordnede strategiske tiltag, som foregår i Udviklingspolitisk Råd og, på den anden side, bevillingsfaglig og kvalitetssikrende rådgivning i forhold til konkrete programmer og projekter, som foregår i Bevillingskomiteen. Begge områder foreslås fremadrettet varetaget af Udviklingspolitisk Råd, og det er derfor efter Udenrigsministeriets opfattelse nødvendigt at reducere antallet af medlemmer i Udviklingspolitisk Råd med henblik på at sikre, at der bliver tale om et effektivt og operativt organ.

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er det en forudsætning for, at Udviklingspolitisk Råd kan yde en relevant rådgivning til ministeren, herunder på grundlag af prioriteterne fastlagt i Danmarks udviklingspolitiske strategi, at Rådet sammensættes af de rette interessenter og eksperter. Da kredsen af relevante interessenter ikke nødvendigvis er statisk, finder Udenrigsministeriet det ikke hensigtsmæssigt, at det i bemærkningerne fastlægges hvilke interessegrupper, der afgiver indstilling om udpegning af medlemmerne i Udviklingspolitisk Råd.

Den foreslåede ordning

Det foreslås derfor at sammenlægge Udviklingspolitisk Råd og Bevillingskomiteen. Bevillingskomiteens funktioner lægges således ind i Udviklingspolitisk Råd, som fortsætter under samme navn. Rådet vil derfor fremadrettet både yde strategisk rådgivning om udviklingssamarbejdet og have mandat til at indstille konkrete programmer og projekter til ministerens stillingtagen.

Udover den forenkling det indebærer at sammenlægge to organer til ét, vil sammenlægningen medvirke til at sikre en bedre sammenhæng mellem dialog og rådgivning på henholdsvis overordnet strategisk niveau og i forhold til indstilling af konkrete bevillinger. Styrkelse af denne sammenhæng er løbende blevet efterspurgt af eksterne medlemmer af både Udviklingspolitisk Råd og af Bevillingskomiteen, idet man har efterlyst koblingen fra de

konkrete bevillinger til det strategiske niveau og omvendt koblingen fra de strategiske prioriteter til udmøntningen i konkrete bevillinger.

Det foreslås desuden, at Udviklingspolitisk Råd fremadrettet består af 9 medlemmer. Der er tale om en reduktion i antallet af medlemmer i forhold til det eksisterende Udviklingspolitisk Råd, men en forøgelse af antallet af eksterne medlemmer i forhold til den eksisterende Bevillingskomité. Herved sikres, at rådet fortsat kan inddrage relevante interessenter og eksperter samt forblive et operativt og effektivt organ, som fremadrettet vil kunne yde rådgivning på såvel overordnet strategisk niveau, som i forhold til at indstille konkrete bevillinger.

Af hensyn til den foreslåede reduktion i antallet af medlemmer vil et nyt Udviklingspolitisk Råd med 9 medlemmer skulle konstitueres efter lovens ikrafttræden.

Det foreslås endvidere, at ministeren udpeger medlemmerne på baggrund af en høring blandt relevante interessenter fra bl.a. civilsamfundet, erhvervslivet, fagbevægelsen og universiteter samt forskningsinstitutioner. Ministeren foretager udnævnelsen af medlemmerne under behørig hensyntagen til sikring af relevant udviklingsfaglig ekspertise. Ministeren udpeger en formand og en næstformand blandt rådets medlemmer.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det er Udenrigsministeriets vurdering, at lovforslaget ikke har økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget vil medføre ændrede administrative krav til Udenrigsministeriet, herunder i relation til den sekretariatsfunktion, som Udenrigsministeriet varetager for det nye Udviklingspolitiske Råd, som består af en sammenlægning af det hidtidige Udviklingspolitisk Råd og Bevillingskomiteen. Udgifterne til honorering af medlemmer af Udviklingspolitisk Råd afholdes over rammen for udviklingssamarbejde, på samme vis som det er tilfældet for indeværende med honorering af medlemmer af Udviklingspolitisk Råd og de eksterne medlemmer af Bevillingskomiteen. De udgifter, der for staten vil være forbundet med de ændrede krav til administrationen, vil blive afholdt inden for de eksisterende økonomiske rammer.

Lovforslaget forventes at have positive økonomiske konsekvenser for staten i forbindelse med udlodninger fra IFU til statskassen. Det er ikke muligt på forhånd at fastlægge konkrete beløb for de enkelte år, som vil afhænge af IFU's resultater og bestyrelsens indstilling i lyset af IFU's aktivitetsniveau mv.

Lovforslaget præciserer, at statens eventuelle tilskud til IFU også kan ske i form af garantier. Sådanne garantier vil, hvis de bliver stillet, dermed ikke medføre en udgift for staten på tidspunktet, hvor de stilles, men kan potentielt, afhængig af deres nærmere indhold, medføre tab for staten på et senere tidspunkt.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget vurderes ikke at føre til negative konsekvenser for dansk erhvervsliv, idet afbindingen af IFU's investeringsmandat forventes anvendt til at udvide IFU's nuværende investeringsomfang. Lovforslaget vil således kunne føre til flere investeringsprojekter og markedsmuligheder, som kan være til gavn for danske virksomheder og danske institutionelle investorer. Det er imidlertid ikke muligt at kvantificere dette indtægspotentiale.

6. De administrative konsekvenser for borgere

Forslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder m.v.

Lovforslaget har været sendt i høring i følgende myndigheder og organisationer:

[tilføjes efter offentlig høring]

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindre udgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Lovforslaget forventes at have positive økonomiske konsekvenser for staten i forbindelse med udlodninger fra IFU til statskassen. Det er ikke muligt på forhånd at fastlægge konkrete beløb for de enkelte år, som vil afhænge af IFU's resultater og bestyrelsens indstilling i lyset af IFU's aktivitetsniveau mv.	Lovforslaget præciserer, at statens eventuelle tilskud til IFU også kan ske i form af garantier. Sådanne garantier vil, hvis de bliver stillet, dermed ikke medføre en udgift for staten på tidspunktet, hvor de stilles, men kan potentielt, afhængig af deres nærmere indhold, medføre tab for staten på et senere tidspunkt.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen af betydning

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Lovforslaget vil kunne føre til flere investeringsprojekter og markedsmuligheder, som kan være til gavn for danske virksomheder, herunder i form af øgede indtægter.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Nr. 1

Den gældende bestemmelse i § 1 i lov om internationalt udviklingssamarbejde fastslår, at målet med Danmarks udviklingssamarbejde er at bekæmpe fattigdom og fremme menneskerettigheder, demokrati, bæredygtig udvikling, fred og stabilitet i overensstemmelse med FN-pagten, Verdenserklæringen om Menneskerettighederne, og FN's konventioner om menneskerettigheder.

Det foreslås, at der i § 1, stk. 1, tilføjes en henvisning til FN's 2030 dagsorden for bæredygtig udvikling samt verdensmål som et centralt omdrejningspunkt, således at lovens formål og rammerne for gennemførelsen af dette formål er mere tidsvarende.

Den foreslåede bestemmelse medfører dermed, at FN's 2030 dagsordenen for bæredygtig udvikling samt de 17 verdensmål markeres som et centralt omdrejningspunkt for dansk udviklingssamarbejde. Heraf følger, at det danske udviklingssamarbejde skal bidrage til at realisere verdensmålenes globale ambition for, hvordan verden skal udvikle sig frem mod år 2030. Den konkrete danske indsats gennem udviklingssamarbejdet vil fokusere på et antal mål, der tager afsæt dér, hvor Danmark har interesser på spil, kan søge aktive partnerskaber og skabe resultater. 2030 dagsordenen samler målsætningerne om at udrydde fattigdom og fremme bæredygtig udvikling i én dagsorden. 2030 dagsordenen og verdensmålene samler de hidtidige udviklingsmål, som blev vedtaget med FN's Årtusinde-erklæringen fra 2000 og opfølgningen på de internationale konferencer om bæredygtig udvikling, også benævnt Rio-processen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.1. i de almindelige bemærkninger.

Nr. 2

Den gældende bestemmelse i § 5 i lov om internationalt udviklingssamarbejde medfører, at udviklingsministeren en gang om året skal fremlægge en 4-års-plan til udgiftsrammer for såvel bilaterale som multilaterale udviklingsaktiviteter for det efterfølgende finansår samt de i finanslovsforslaget efterfølgende budgetoverslagsår for Folketinget.

Det foreslås at ophæve kravet om, at den fireårige plan til udgiftsrammer skal redegøre ”for såvel bilaterale som multilaterale udviklingsaktiviteter”.

Ændringen medfører, at Udenrigsministeriet ikke er forpligtet til at udarbejde en specifikation af bilaterale og multilaterale udviklingsaktiviteter. Dansk udviklingssamarbejde gennemføres i stigende grad ved forskelligartede partnerskaber med diverse danske og udenlandske aktører og indebærer ofte udviklingsaktiviteter, der kombinerer såvel bilaterale som multilaterale aktiviteter samt en række andre modaliteter for støtte. Med ændringen sikres det, at fremlæggelsen af 4-års planen til udgiftsrammer fremadrettet kan indeholde de specifikationer, der måtte være relevante ud fra planens indhold og sammensætning.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.2 i de almindelige bemærkninger.

Nr. 3

Den gældende bestemmelse i § 9, stk. 1, 1. pkt., i lov om internationalt udviklingssamarbejde medfører, at IFU kan fremme den erhvervsmæssige udvikling i udviklingslande i samvirke med dansk erhvervsliv. Dette indebærer et krav om, at der i IFU's investeringer indgår en inddragelse af danske virksomheder. Dette er mere detaljeret beskrevet i IFU's vedtægt, hvoraf følgende fremgår af § 4, stk. 1: "Fondens investeringer skal inddrage danske virksomheders ressourcer og kompetencer gennem medfinansiering, eller på anden måde inddrage dansk erhvervsliv, herunder efter omstændighederne gennem overførsel af viden, rettigheder, teknologi, ledelse, rådgivning eller serviceydelser."

Bestemmelsen om, at IFU's "fremme af investeringer" i udviklingslandene skal ske "i samvirke med dansk erhvervsliv" foreslås fjernet, således at det af § 9, stk. 1, 1. pkt., fremgår, at formålet med IFU er at fremme investeringer, der understøtter bæredygtig vækst i udviklingslande. Herved sikres, at IFU får flere muligheder for at foretage investeringer, også i projekter, hvor der ikke umiddelbart måtte være en dansk virksomhed involveret. Det er vurderingen, at en afbinding reelt vil fremme dansk erhvervslivs internationalisering og danske interesser, idet IFU vil få mulighed for at gå foran i vanskelige markeder, som danske virksomheder endnu ikke måtte anse for modne og dermed indhente værdifulde erfaringer som de danske virksomheder efterfølgende kan trække på i projekter i samarbejde med IFU.

IFU vil kunne deltage i projekter inden for bl.a. infrastruktur med stærke udenlandske partnere, der kan bane vejen for investeringsprojekter, hvor danske virksomheder og pensionskasser efterfølgende kan komme med. Det kunne være med International Finance Corporation (IFC) i skrøbelige lande i Afrika, som ikke umiddelbart har danske virksomheders og investorers interesse eller inden for segmenter af innovative og nye forretningsmodeller.

En afbinding af IFU's investeringsmandat vil også være i overensstemmelse med tendensen i de lande, som Danmark normalt sammenligner sig med inden for udviklingssamarbejde. Som følge heraf, vil IFU blandt andet kunne få adgang til midler fra EU's ubundne finansieringsfaciliteter, som netop udbygges i disse år med sigte på europæiske finansieringsinstitutioner som IFU. Dermed styrkes IFU's muligheder for at øge sit volumen og skabe investeringsmuligheder for danske virksomheder og pensionskasser.

Det er Udenrigsministeriets samlede vurdering, at IFU's investerings- og samarbejdspartnere fortsat i vidt omfang vil være danske virksomheder og pensionskasser, som udgør kernen i IFU's leverancesystem af viden, produkter, kapital og teknologi og er en integreret del af IFU's forretningsmodel.

Udenrigsministeriet vil i kraft af sit tilsyn med IFU og gennem udpegelsen af IFU's ledelse kunne sikre, at fonden fortsat har fokus på at engagere danske virksomheder og investorer. Det vil ske gennem bestyrelsesarbejdet (observatør) – jf. § 9, stk. 3, og i de årlige møder, hvor IFU aflægger årsrapport til ministeren. Udenrigsministeriet vil efter nogle år vurdere, om der er behov for et review af spørgsmålet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Nr. 4

I den gældende lov fremgår det ikke klart, at tilskud fra staten til IFU's virksomhed også kan ske i form af garantiinstrumenter, enten direkte til IFU eller til tredjeparter for at give IFU mulighed for at anvende garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse. Det foreslås derfor, at det i bestemmelsen § 9, stk. 2, om statens tilskud til IFU præciseres, at sådanne tilskud kan være i form af direkte kapitalindskud, garantier eller på anden måde. Herved sikres, at fonden også kan få adgang til lånekapital til finansiering af dens aktiviteter. Dette vil i praksis ske efter nærmere aftale med Udenrigsministeriet og Finansministeriet.

Efter Udenrigsministeriets opfattelse er der således behov at udvide IFU's muligheder for at bidrage til vækst og beskæftigelse i udviklingslande og bistå dansk erhvervsliv. Dette kan blandt andet ske ved at give IFU mulighed for at anvende statsgaranterede garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse. Det foreslås derfor, at IFU kan få adgang til at anvende statsgaranterede garantiinstrumenter til kapitalfremskaffelse. Herved sikres, at IFU også kan få adgang til lånekapital til finansiering af aktiviteter. Det sikres endvidere, at IFU på grundlag af aftalte rammer og betingelser for statsgaranteret låneoptagelse vil få mulighed for at udstede obligationer eller på anden måde optage lån, herunder evt. gennem statens ordning for genudlån, til videreudlån. Da der er tale om statsgarantier, vil lånene kunne optages til meget lav rente.

For at undgå uklarhed om, hvorvidt staten kan stille garantier (eller andre instrumenter, som måtte vise sig at være hensigtsmæssige) til rådighed for IFU, foreslås det, at det i loven præciseres, at statens eventuelle tilskud til IFU ikke er begrænset i deres form, men kan udformes på den måde, som staten måtte finde mest hensigtsmæssig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.2 i de almindelige bemærkninger.

Nr. 5

Den gældende bestemmelse i § 9, stk. 2, 2. pkt., i lov om internationalt udviklingssamarbejde medfører, at IFU kan yde støtte til danske investeringer i udviklingslande.

Udenrigsministeriet foreslår, at bestemmelsen ophæves for at skabe sammenhæng med ændringen af stk. 1, hvor kravet om at investeringer sker i samvirke med dansk erhvervsliv ophæves. Om baggrunden for forslaget om ophævelse af kravet om samvirke med dansk erhvervsliv henvises til bemærkningerne i til lovens § 1, nr. 3, ovenfor.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.1 i de almindelige bemærkninger.

Nr. 6

Der er ikke i den gældende lov fastsat bestemmelse om, at IFU kan foretage udlodning til staten, ligesom der ikke er fast bestemmelse om IFU's udbyttepolitik. Udlodning fra IFU har hidtil fundet sted med hjemmel direkte i de enkelte finanslove. Beslutning om eventuelt at

foretage udlodning fra IFU, er således blevet truffet år for år, og ikke på baggrund af en egentlig udbyttepolitik. Senest er der udloddet midler fra IFU i henhold til finansloven for 2016. Det er uklart om det i henhold til den gældende lov om internationalt udviklingssamarbejde er foreneligt med IFU's formål, at der vedtages en generel udbyttepolitik, idet de enkelte udlodninger hidtil alene har været hjemlet i finanslovene for de respektive år, hvor udlodningerne har fundet sted.

Efter Udenrigsministeriets vurdering vil det være hensigtsmæssigt for styringen af IFU at der udarbejdes en udbyttepolitik for IFU, som fastlægger de forudsætninger mv. efter hvilke, der i fremtiden kan ske udlodning fra IFU til staten. Det fremgår af statens ejerskabspolitik (2015), at det er sundt og naturligt, at statslige selskaber udbetaler udbytte, ligesom årets udbytte ikke må være større end det udbytte, som bestyrelsen foreslår eller kan tiltræde.

Det foreslås derfor, at der i § 9, stk. 4, indsættes en bestemmelse om, at ministeren efter drøftelse med IFU's bestyrelse fastlægger en udbyttepolitik. Herved sikres, at IFU får en udbyttepolitik, som er i overensstemmelse med principperne i statens ejerskabspolitik og den uklarhed der er om, hvorvidt en generel udbyttepolitik er forenelig med IFU's formål vil blive fjernet.

Det foreslås endvidere, at der i § 9, stk. 4, indsættes en bestemmelse om, at IFU kan foretage udlodninger til statskassen efter bestyrelsens indstilling i henhold til den vedtagne udbyttepolitik, jf. ovenfor. Derved sikres en generel hjemmel til at foretage udlodninger fra IFU til statskassen i overensstemmelse med principperne i statens ejerskabspolitik.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.3.3 i de almindelige bemærkninger.

Nr. 7

Den gældende bestemmelse i § 10 i lov om internationalt udviklingssamarbejde fastsætter organiseringen af den udviklingsfaglige rådgivning. Det følger af lovens § 10, stk. 1, at den udviklingsfaglige rådgivning varetages af Udviklingspolitisk Råd. Rådet er etableret med henblik på at danne rammen for løbende strategisk dialog med og rådgivning af ministeren. Rådet udnævnes for en periode på tre år, og omfatter efter de gældende regler indtil 15 medlemmer.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 3.2.2. i forslag til lov nr. 153 af 11. april 2012, at bevillingsfaglig rådgivning af ministeren om programmer og projekter af en vis størrelse varetages af Bevillingskomiteen. Komiteen har otte medlemmer, hvoraf fire medlemmer er eksterne og fire medlemmer er interne medarbejdere i Udenrigsministeriet.

Det foreslås at sammenlægge Udviklingspolitisk Råd med Bevillingskomiteen. Således samles den eksterne rådgivning vedrørende dels strategisk rådgivning og dels konkret bevillingsfaglig og kvalitetssikrende rådgivning i ét rådgivende organ under navnet Udviklingspolitisk Råd. Herved sikres sammenfald mellem udviklingsfaglig strategisk rådgivning og konkret bevillingsfaglig og kvalitetssikrende rådgivning i ét organ. Det er Udenrigsministeriets opfattelse, at en sammenlægning foruden en forenkling af den organisatoriske struktur af den udviklingsfaglige rådgivning vil være med til at sikre en bedre sammenhæng mellem rådgivning på det strategiske niveau og det konkrete bevillingsfaglige niveau.

Det foreslås i § 10, stk. 4, at ændre antallet af medlemmer i Udviklingspolitisk Råd fra indtil 15 til indtil 9. Herved sikres, at Rådet forbliver et operativt og effektivt organ, som fortsat kan inddrage relevante interessenter og eksperter. De 9 medlemmer vil alle være eksterne i forhold til Udenrigsministeriet. Medlemmerne udpeges således, at sammensætningen afspejler relevante interessenter og eksperter i dansk udviklingssamarbejde, samtidig med at der tages behørigt hensyn til sikring af relevant udviklingsfaglig ekspertise med henblik på kvalitetssikring og indstilling af konkrete programmer og projekter. Derfor kan nogle medlemmer udpeges på baggrund af deres personlige udviklingsfaglige kapacitet og ikke hovedsageligt med henblik på at repræsentere særlige interessenter. Sammensætningen af interessenter og eksperter vil blandt andet tage udgangspunkt i hensynet til at kunne sikre relevant rådgivning om de prioriteter, der fastlægges for Danmarks udviklingssamarbejde.

Ministeren udpeger medlemmerne af Udviklingspolitisk Råd, jf. § 10, stk. 3. Udnævnelsen af medlemmer vil ske på baggrund af en høring blandt relevante interessenter, herunder bl.a. civilsamfundet, erhvervslivet, fagbevægelsen og universiteter samt forskningsinstitutioner, mens ministeren vil foretage den endelige udnævnelse af medlemmerne. Ændringen medfører, at den hidtil gældende fordeling af medlemmerne i Udviklingspolitisk Råd blandt henholdsvis fagbevægelsen, erhvervsorganisationer, universiteterne/forskerne og de folkelige organisationer, som angivet i de specielle bemærkninger til forslag til lov nr. 153 af 11. april 2012 til § 10, ikke længere vil være gældende.

Medlemmerne udpeges for en tre års periode med mulighed for genudnævnelse for yderligere én periode af 3 år. Udviklingspolitisk Råds forretningsorden bestemmes af ministeren, der fastsætter de nærmere retningslinjer for rådets virke. Af hensyn til den foreslåede reduktion i antallet af medlemmer vil et nyt Udviklingspolitisk Råd med 9 medlemmer skulle konstitueres efter lovens ikrafttræden.

Der henvises i øvrigt til afsnit 3.4 i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Det foreslås i § 2, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. januar 2017.

Det foreslås med bestemmelsens stk. 2, at et nyt Udviklingspolitisk Råd vil skulle konstitueres efter lovens ikrafttræden, og at der ved første udnævnelse af medlemmer til Udviklingspolitisk Råd efter lovens ikrafttræden vil kunne ses bort fra bestemmelsen i lovens § 10, stk. 4, hvorefter medlemmer af Udviklingspolitisk Råd udnævnes for en periode af 3 år med mulighed for genudnævnelse for yderligere én periode af 3 år. Idet det nuværende Udviklingspolitiske Råd ved lovens ikrafttræden kun har været udnævnt i ét år, foreslås det, at der ved den første konstituering af det nye Udenrigspolitiske Råd kan ses bort fra bestemmelsen om, at der kun kan ske genudnævnelse én gang. Herved sikres, at allerede genudnævnte medlemmer fra det tidligere Udviklingspolitiske Råd fortsat vil kunne udnævnes for en enkelt periode i det nye Udviklingspolitisk Råd. Den institutionelle hukommelse fra det nuværende Udviklingspolitiske

Råd kan herved til en vis grad bevares og videreføres i det nye Udviklingspolitiske Råd. De 9 medlemmer til Udviklingspolitisk Råd vil blive udnævnt snarest muligt efter lovens ikrafttræden efter behørig høring blandt relevante interessenter.